

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แผนการจัดการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การปฐมนิเทศ, ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ

เวลา 2 ชั่วโมง

วันที่ เดือน พ.ศ.

ผู้สอน นายเรืองศิลป์ วรรณสัมพัทธ์

ชั่วโมงที่ 1 : ปฐมนิเทศ

1. สาระสำคัญ

ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่ ครูได้แบ่งเนื้อหาออกเป็นหลายส่วน แต่ละส่วนใช้เวลาในการเรียนการสอนไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับเนื้อหาและกิจกรรมซึ่งการเรียนจะเรียนโดยใช้การเรียนแบบโครงงาน เวลาในการเรียนจะเรียนตามตารางเรียน

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง/จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนได้รับการปฐมนิเทศแล้วมีความเข้าใจในเรื่องที่จะเรียนและวิธีการปฏิบัติตนในการเรียนกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน

3. สาระการเรียนรู้

ปฐมนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน

4. กิจกรรมการเรียนรู้

4.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

นักเรียนรับฟังคำชี้แจงวิธีการเรียนว่าจะแตกต่างไปจากที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว ดังนั้นนักเรียนควรตั้งใจเรียนและปฏิบัติกิจกรรม ครูจะแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนทุกครั้ง ให้นักเรียนได้เข้าใจจะได้ไม่เกิดความวิตกกังวลในการเรียน เริ่มทำความเข้าใจ และถามนักเรียนถึงเรื่องที่เคยเรียนมา ให้นักเรียนช่วยกันคิดว่าชอบที่จะเรียนแบบไหน เช่น ชอบเรียนแบบลงมือปฏิบัติ ชอบเรียนแบบรวมกลุ่ม หรือชอบเรียนด้วยตนเอง เป็นต้น

4.2 ชั้นสอน

4.2.1 นักเรียนและครูร่วมกันสร้างข้อตกลงในแนวทางการปฏิบัติแนวทางการเรียนร่วมกันซึ่งอาจได้ข้อตกลงดังนี้การพูดและการซักถาม จะถามครูขอให้ยกมือก่อนทุกครั้ง ภาษาพูดต้องเป็นภาษากลาง

4.2.2 นักเรียนจะต้องตั้งใจเรียนและศึกษาใบความรู้ เพื่อศึกษาหาความรู้ แล้วนำไปตอบคำถามในใบงาน

4.2.3 นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ครูให้คำแนะนำให้นักเรียนที่เรียนเก่ง ปานกลางและอ่อนอยู่ร่วมกันเพื่อให้การทำงานกลุ่มเกิดประสิทธิภาพ

4.2.4 นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประธานเพื่อทำหน้าที่ในการดำเนินการทำกิจกรรมกลุ่ม เลขากลุ่มเพื่อจดบันทึก ผู้นำเสนองานหน้าชั้นเรียน และกรรมการช่วยเหลือการทำงานของกลุ่มครูแนะนำให้ให้นักเรียนได้ปฏิบัติหน้าที่สลับเปลี่ยนกันไปทุกชั่วโมง เพื่อเป็นการฝึกความรับผิดชอบ และกระบวนการประชาธิปไตย

4.2.5 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มในการเรียนแต่ละชั่วโมงครูชี้แจงเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลในแต่ละครั้งจะมีคะแนนประเมินพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล 10 คะแนนในการทำกิจกรรมในใบงาน 10 คะแนน โดยคะแนนในแต่ละครั้งจะสะสมไว้จนจบเนื้อหา ถ้าใครได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไปจึงจะผ่านเกณฑ์ และสามารถเรียนเนื้อหาต่อไป

4.2.6 ในการเรียนบางครั้งจะมีการลงมือทำการทดลอง ในระหว่างปฏิบัติกิจกรรมนั้นครูชี้แจงให้นักเรียนปฏิบัติตามไม่เล่นระหว่างการปฏิบัติงาน จะทำให้เกิดอันตรายได้

4.2.7 ในการปฏิบัติงานทุกครั้งให้นักเรียนจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานให้เรียบร้อยก่อนและทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงานทุกครั้ง

4.3 ชั้นสรุป

4.3.1 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปแนวทางการปฏิบัติขณะเรียน โดยสรุปเป็นข้อ ๆ แล้วบันทึกลงสมุดบันทึก

4.3.2 นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 แบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่

5.2 ตัวอย่างใบงาน

5.3 ตัวอย่างใบความรู้

5.4 เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ เกี่ยวกับการทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่

6. แหล่งการเรียนรู้

- 6.1 ห้องสมุด/ห้องอินเตอร์เน็ต
- 6.2 โรงฝึกงานเกษตรกรรม
- 6.3 ผู้เชี่ยวชาญ ชำนาญการเกษตรในท้องถิ่น

7. การวัดและประเมินผล

7.1 วิธีการ

7.1.1 ประเมินตามสภาพจริง

จากสังเกตการทำกิจกรรมของนักเรียน

7.1.2 พังรายงานผลการทำกิจกรรมของนักเรียน

7.1.3 ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน

7.2 เครื่องมือ

7.2.1 แบบบันทึกการปฏิบัติงาน

7.2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

7.2.3 แบบสังเกตการนำเสนอผลงาน

7.2.4 แบบตรวจกิจกรรม

7.2.5 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการทำปุ๋ยหมัก

ชีวภาพจากหอยเชอรี่

7.3 เกณฑ์การประเมิน

7.3.1 สังเกตการปฏิบัติงานผ่านเกณฑ์ได้คะแนนมากกว่า 8 ขึ้นไป

7.3.2 สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ผ่านเกณฑ์ได้คะแนนมากกว่า 8 ขึ้นไป

7.3.3 สังเกตการนำเสนอผลงาน ผ่านเกณฑ์ได้คะแนนมากกว่า 8 ขึ้นไป

7.3.4 ตรวจใบงาน ผ่านเกณฑ์อย่างน้อยร้อยละ 80

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

เรื่อง การทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่

เวลา 45 นาที

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คะแนนเต็ม 30 คะแนน

คำชี้แจง

1. ในคำถามแต่ละข้อให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับข้อ ก ข ค หรือ ง ในกระดาษคำตอบ
2. ข้อสอบมีทั้งหมด 30 ข้อ เวลา 45 นาที

1. แหล่งที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าแลกเปลี่ยน

ประสบการณ์การเรียนรู้เรียกว่าอะไร

- ก. ชุมชน
- ข. แหล่งความรู้
- ค. แหล่งการเรียนรู้
- ง. สถานประกอบการ

2. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์และความสำคัญของแหล่งความรู้

- ก. พัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ข. สืบค้นข้อมูล ข่าวสาร ความรู้
- ค. เป็นที่พบปะสังสรรค์กันในหมู่เพื่อน
- ง. ฝึกอบรม พัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

3. ข้อใดคือภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ก. สถาบัน
- ข. องค์กร
- ค. ห้องสมุด
- ง. ผู้นำท้องถิ่น

4. ปุ๋ยในข้อใดมีที่มาแตกต่างจากข้ออื่น

- ก. ปุ๋ยยูเรีย
- ข. ปุ๋ยอินทรีย์

ค. ปุ๋ยวิทยาศาสตร์

ง. ปุ๋ยแอมโมเนียมฟอสเฟต

5. การใช้ปุ๋ยอินทรีย์แตกต่างจากการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างไร

- ก. ปุ๋ยเคมีต้องใช้ระยะเวลาให้ดีกว่าปุ๋ยอินทรีย์
- ข. ปุ๋ยอินทรีย์ต้องผสมน้ำแต่ปุ๋ยเคมีไม่ต้องผสมน้ำ
- ค. ปุ๋ยอินทรีย์ต้องใช้ในปริมาณที่มากกว่าปุ๋ยเคมี
- ง. ปุ๋ยเคมีจะต้องรดลงไปทีโคนต้นแต่ปุ๋ยอินทรีย์ต้องรดทั่วไป

6. ลุงแสงปลูกผักคะน้าและใช้ปุ๋ยเคมีติดต่อกันมาเป็นระยะเวลานาน โดยไม่ใช้ปุ๋ยชนิดอื่นเลยทำคิดว่า จะเกิดปัญหาอะไรในอนาคตกับสวนผักลุงแสง

- ก. ดินจืด
- ข. ดินเค็ม
- ค. ดินโปร่ง
- ง. ดินเปรี้ยว

7. ใครเป็นผู้ศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติโครงการในโรงเรียน

- ก. ผู้เรียน
- ข. ผู้บริหาร
- ค. ครูผู้สอน
- ง. นักการภารโรง

8. โครงการแบ่งออกเป็นกี่ประเภท

- ก. 2 ประเภท
- ข. 3 ประเภท
- ค. 4 ประเภท
- ง. 5 ประเภท

9. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่ลักษณะสำคัญของโครงการ

- ก. เป็นเรื่องที่ครูบอกให้ทำ
- ข. เป็นเรื่องที่นักเรียนสนใจ
- ค. มีความสอดคล้องกับชีวิตจริง
- ง. เป็นเรื่องที่นักเรียนต้องการหาคำตอบ

10. ข้อใดเป็นลักษณะสำคัญของโครงการ

- ก. มีผู้ช่วยในการสรุปความรู้
- ข. ไม่ต้องการมีนำเสนอผลงาน
- ค. นักเรียนได้ใช้ความสามารถด้านเดียว
- ง. สิ่งที่ค้นพบสามารถนำไปใช้ใน
ชีวิตประจำวันจากโครงการ

11. ขั้นตอนการทำโครงการปุ๋ยหมักชีวภาพจาก
หอยเชอรี่มีทั้งหมดกี่ขั้นตอน

- ก. 3 ขั้นตอน
- ข. 4 ขั้นตอน
- ค. 5 ขั้นตอน
- ง. 6 ขั้นตอน

12. ขั้นตอนใดเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการทำ
โครงการ

- ก. การแสดงผลงานการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ
- ข. การเขียนโครงการการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ
- ค. การปฏิบัติโครงการการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ
- ง. การเขียนรายงานโครงการการทำปุ๋ยหมัก
ชีวภาพ

13. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการทำโครงการการทำ
ปุ๋ยหมักชีวภาพ

- ก. นักเรียนปฏิบัติตามคำบอกได้
- ข. พัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้อย่างเป็นระบบ
- ค. ฝึกให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น
- ง. นำผลที่ได้จากการปฏิบัติไปใช้ในชีวิตประจำวัน
กระบวนการ

14. โครงการการทำปุ๋ยหมักชีวภาพจะเกิดประโยชน์
สูงสุดแก่ใคร

- ก. ผู้นำชุมชน
- ข. ครูที่ปรึกษา
- ค. ผู้บริหารโรงเรียน
- ง. ผู้เรียนที่เป็นผู้ปฏิบัติโครงการ

15. ถ้านักเรียนเลือกทำโครงการ นักเรียนจะเลือกทำ
โครงการอย่างไร

- ก. เลือกตามเพื่อน
- ข. เลือกตามครูบอก
- ค. เลือกโครงการที่ทำงาน
- ง. เลือกตามความถนัดและสนใจ

16. โครงการที่นักเรียนเลือกทำมีรูปแบบการเขียน
โครงการทั้งหมดกี่หัวข้อ

- ก. 6 หัวข้อ
- ข. 7 หัวข้อ
- ค. 8 หัวข้อ
- ง. 9 หัวข้อ

17. ขั้นตอนในการเขียนโครงการที่ถูกต้องคือข้อใด

- ก. ชื่อโครงการ ชื่อผู้จัดทำโครงการ
- ข. ชื่อโครงการ ชื่อผู้จัดทำโครงการ
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา คำอธิบายต่าง
- ค. ชื่อผู้จัดทำโครงการ ชื่อโครงการ
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา คำอธิบายต่าง ๆ
- ง. ชื่อผู้จัดทำโครงการ ชื่อโครงการ
คำอธิบายต่าง ๆ ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

18. หนังสือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในการทำ
โครงการจะเขียนระบุไว้ในข้อใด

ก. จุดมุ่งหมาย ข.
เอกสารอ้างอิง

ความสำคัญของโครงการ

19. จุดมอดต้องการทำสวนผัก จะมีวิธีการใดที่
เหมาะสมทั้งในด้านผลผลิตและการลงทุน ที่จุด
มอดจะทำสวนผักได้

ก. งดใช้ปุ๋ย
ข. ไปกู้เงินมาซื้อปุ๋ย
ค. ขอบุ๋ยหมักจากเพื่อนบ้าน
ง. เลือกใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพที่ผลิตขึ้นเอง

20. ในการทำงานเป็นกลุ่มสิ่งแรกในการ
ปฏิบัติงานคือ

ก. สรุปผลการทำงานเป็นกลุ่ม
ข. แบ่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน
ค. เลือกประธาน รองประธาน
ง. ประชุมปรึกษาหารือกันในกลุ่ม

21. เครื่องมือที่เป็นโลหะก่อนเก็บควรทำอย่างไร

ก. เช็ดให้แห้ง
ข. ทาด้วยน้ำมัน
ค. ทาด้วยจาระบี
ง. ขัดด้วยกระดาษทราย

22. ในการเขียนโครงการหัวข้อใดอยู่ลำดับแรก

ก. บทคัดย่อ
ข. ชื่อโครงการ
ค. ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ง. ชื่อผู้จัดทำโครงการ

23. สิ่งที่บอกเค้าโครงงานอย่างย่อ ๆ ในการเขียน
รายงานโครงการคือข้อใด

ก. บทคัดย่อ
ข. สมมุติฐาน
ค. วัตถุประสงค์
ง. กิตติกรรมประกาศ

24. การนำเสนอผลงานโครงการการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ
เพื่ออะไร

ก. เพื่อการค้า
ข. เพื่อโฆษณา
ค. เพื่อการเผยแพร่
ง. เพื่อการสรุปการศึกษา

25. การจัดนิทรรศการเป็นหน้าที่ใคร

ก. ผู้บริหาร
ข. หัวหน้าชั้น
ค. ครูประจำชั้น
ง. นักเรียนทุกคน

26. หลักการจัดนิทรรศการควรทำอย่างไร

ก. แบ่งผลประโยชน์
ข. ทำสถิติการเข้าชม
ค. แสดงความยินดีต่อกัน
ง. สรุปหาข้อดีและข้อเสีย

27. ผลผลิตที่เกิดจากการหมักเศษวัสดุเหลือใช้จากสวน
ต่าง ๆ ของพืชและสัตว์ในสภาพที่ใช้ออกซิเจนและไม่
ใช้ออกซิเจน เรียกว่าอะไร

ก. ปุ๋ยเคมี
ข. ปุ๋ยหมัก
ค. ปุ๋ยคอก
ง. ปุ๋ยหมักชีวภาพ

28. หากท่านต้องการปลูกผัก ท่านจะเลือกใช้ปุ๋ยชนิดใดและเพราะเหตุใด

- ก. ใช้ปุ๋ยคอกอย่างเดียว เพราะหาง่าย ราคาถูก ทำให้ดินร่วนซุย
- ข. ใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพอย่างเดียว เพราะสามารถผลิตได้เอง ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- ค. ใช้ปุ๋ยคอก และปุ๋ยหมักชีวภาพ เพราะช่วยปรับปรุงบำรุงดิน ทั้งยังไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- ง. ใช้ปุ๋ยเคมีอย่างเดียว เพราะขั้นตอนการใช้ไม่ยุ่งยากให้ผลผลิตสูง ขายได้รวดเร็วแม้จะทำให้ดินเสีย

29. ปุ๋ยหมักชีวภาพ มีข้อดีกว่าการใช้ปุ๋ยชนิดอื่นอย่างไร

- ก. ปุ๋ยหมักชีวภาพ ช่วยปรับปรุง บำรุงดิน
- ข. ในปุ๋ยหมักชีวภาพ มีธาตุอาหารพืชครบถ้วน
- ค. ปุ๋ยหมักชีวภาพสามารถใช้ได้ทั้งทางดินและทางใบ
- ง. ธาตุอาหารพืชจากปุ๋ยหมักชีวภาพสามารถซึมเข้าทางใบได้

30. ข้อใดเป็นวิธีการใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพที่ถูกต้อง

- ก. นำปุ๋ยหมักชีวภาพละลายน้ำ นำไปรดต้นไม้
- ข. นำปุ๋ยหมักชีวภาพผสมน้ำและกากน้ำตาลแล้วนำไปรดต้นไม้
- ค. นำปุ๋ยหมักชีวภาพที่ได้ไปรดน้ำต้นไม้ทันทีหลังจากการหมัก
- ง. นำปุ๋ยหมักชีวภาพละลายน้ำตามอัตราที่กำหนด แล้วใส่บัวรดน้ำ นำไปรดต้นไม้

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
 เรื่อง การทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวเลือก	ข้อที่ถูกต้อง
ก	7, 9, 12, 13, 23
ข	1, 4, 6, 11, 17, 18, 21, 22, 27, 30
ค	2, 5, 8, 20, 24, 28, 29
ง	3 ,10 ,14, 15, 16, 19, 25, 26

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ชั่วโมงที่ 2 : เรื่องข้อมูลเกี่ยวกับปุ๋ยหมักชีวภาพจากเชอร์รี่

1. สาระสำคัญ

ความหมาย ความเป็นมาเกี่ยวกับการทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอร์รี่ สามารถนำข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอร์รี่ไปใช้ประโยชน์ได้

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง/จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนบอกความหมายของปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอร์รี่ได้
- 2.2 นักเรียนบอกความเป็นมาเกี่ยวกับการทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอร์รี่ได้
- 2.3 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้
- 2.4 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้องตามขั้นตอน

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 ความหมายของปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอร์รี่
- 3.2 ความเป็นมาเกี่ยวกับการทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอร์รี่

4. กระบวนการจัดการเรียนรู้

จําแนกเข้าสู่วิธีการเรียน

- 4.1 ทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานในการทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอร์รี่
- 4.2 ครูกับนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอร์รี่ชนิดต่างๆ โดยใช้รูปภาพและวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ที่ใช้ในการทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอร์รี่ประกอบการสนทนา
- 4.3 นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ 1 เกี่ยวกับเรื่อง การทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอร์รี่
- 4.4 มอบหมายให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ๆ ละ ประมาณ 4-6 คน ตามหัวข้อในใบงานที่ 1 เกี่ยวกับเรื่อง การทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอร์รี่ และอุปกรณ์การทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอร์รี่

ขั้นสรุป

- 4.5 ให้นักเรียนสรุปความหมาย ความเป็นมาของการทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอร์รี่
- 4.6 ครู นักเรียน อภิปรายสรุปโดยผู้เรียนออกมารายงานหน้าชั้นเรียน
- 4.7 ทดสอบหลังเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานในการทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอร์รี่

5. สื่อการเรียนรู้

- 5.1 ใบความรู้ที่ 1
- 5.2 ใบงานที่ 1
- 5.3 เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ เกี่ยวกับการทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอร์รี่

6. แหล่งการเรียนรู้

- 6.1 วัสดุ อุปกรณ์ ตามที่กำหนดในใบงาน
- 6.2 ห้องสมุด/ห้องอินเทอร์เน็ต
- 6.3 โรงฝึกงานเกษตรกรรม
- 6.4 ผู้เชี่ยวชาญ ช่างนาฏการเกษตรในห้องถื่น

7. การวัดและประเมินผล

7.1 วิธีการ

- 7.1.1 ประเมินตามสภาพจริงจากสังเกตการณ์ทำกิจกรรมของนักเรียน
- 7.1.2 ฟังรายงานผลการทำกิจกรรมของนักเรียน
- 7.1.3 ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน
- 7.1.4 ตรวจสอบใบงานที่ 1

7.2 เครื่องมือ

- 7.2.1 แบบบันทึกการปฏิบัติงาน
- 7.2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม
- 7.2.3 แบบสังเกตการนำเสนอผลงาน
- 7.2.4 แบบตรวจใบงาน
- 7.2.5 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานในการทำปุ๋ยหมัก

ชีวภาพจากหอยเชอรี่

7.3 เกณฑ์การประเมิน

- 7.3.1 สังเกตการปฏิบัติงานผ่านเกณฑ์ได้คะแนนมากกว่า 8 ขึ้นไป
- 7.3.2 สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ผ่านเกณฑ์ได้คะแนนมากกว่า 8 ขึ้นไป
- 7.3.3 สังเกตการนำเสนอผลงาน ผ่านเกณฑ์ได้คะแนนมากกว่า 8 ขึ้นไป
- 7.3.4 ตรวจใบงาน ผ่านเกณฑ์อย่างน้อยร้อยละ 80

5. ซีรัมของจุลินทรีย์ในกรดน้ำนม (Lactic Acid Bacteria Serum : LAS)
6. น้ำส้มสายชูหมักจากข้าวกล้อง (Brown Rice Vinegar : BRV)
7. สารสกัดจากสมุนไพร (Oriental Nutrient : OHN)

มร. โข กล่าวถึงสิ่งสำคัญ 3 ประการในการที่จะช่วยเพิ่มผลิตผลทางการเกษตรให้เพิ่มมากขึ้น ได้แก่ การสร้างดินโดยจุลินทรีย์ ธาตุอาหารของพืชในดิน และความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์ ซึ่งในการทำเกษตรกรรมชาติจุลินทรีย์จะเข้ามามีบทบาทอย่างสำคัญ โดยมนุษย์จะมีหน้าที่ทำให้จุลินทรีย์มีความแข็งแรงและมีมากเพียงพอที่จะดำเนินกิจกรรมเหล่านั้นได้

การสร้างดินโดยจุลินทรีย์ จะต้องคำนึงถึงการสร้างที่อยู่อาศัยและการให้อาหารแก่จุลินทรีย์ ซึ่ง มร. โข ได้ยกตัวอย่างการใช้ถ่านแกลบซึ่งน้ำส้มสายชูที่หมักจากผลไม้ช่วยลดความเป็นด่างเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยของจุลินทรีย์และการให้อินทรีย์วัตถุจำพวกฟางข้าว ตอซัง ข้าวโพด ชานอ้อย ฯลฯ เพื่อให้เป็นอาหารสำหรับจุลินทรีย์ มร. โข ได้กล่าวถึง ธาตุอาหารพืชในดินว่าพืชไม่ได้รับธาตุอาหารจากอินทรีย์วัตถุไม่ว่าจะเป็นเศษเหลือของพืชหรือมูลสัตว์ต่าง ๆ แต่อินทรีย์วัตถุเหล่านั้นจะเป็นอาหารให้แก่จุลินทรีย์ ซึ่งจะย่อยให้ออกมาเป็นธาตุอาหารสำหรับพืชอีกต่อหนึ่งในส่วนของความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์ หรือความแข็งแรงของพืชนั้นจะต้องให้ความสำคัญกับระบบการเจริญเติบโตของรากเป็นอันดับหนึ่ง โดยที่เปรียบรากเหมือนระบบทางเดินอาหารที่ทำหน้าที่ในการย่อยและดูดซึม ซึ่งจะใช้จุลินทรีย์ในการกระตุ้นตั้งแต่ยังเป็นเมล็ดพันธุ์ ซึ่งรูปแบบของจุลินทรีย์ที่นำมาใช้เพื่อให้สามารถดำเนินบทบาทต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งแต่ละรูปแบบนั้นมีรายละเอียดวิธีการทำและการนำไปประยุกต์ใช้ที่แตกต่างกัน หลังจากอบรมในครั้งนั้นแล้ว มร. คิว โข ได้ไปบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิค การผลิตพืชแบบเกษตรกรรมชาติได้ใช้จุลินทรีย์ให้แก่ชาวมุขมณฑลราชธานีอโศก ตำบลบึงใหม่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ระหว่างวันที่ 2-4 สิงหาคม พ.ศ. 2540 และตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น ที่ศูนย์ฝึกอบรมเทคโนโลยีไร้สารพิษและสิ่งแวดล้อมเป็นต้น

หลังจากมร. โข เดินทางกลับ ผู้ที่เข้าอบรมได้เริ่มทดลองตามความรู้ที่ได้รับถ่ายทอดโดยอาจารย์ภรณ์ ภูมิพินนา เรียกผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ว่า น้ำหนาวหมัก กลุ่มของชมรมเกษตรกรรมชาติ โดย ดร.อรรถ บุญนิธิและคณะ เรียกน้ำที่ได้จากการหมักในระยะเริ่มต้นว่า น้ำหมักพืช (Fermented Plant Juice) และต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น ปุ๋ยหมักชีวภาพ (Bio-extract) หรือเรียกว่า น้ำบีบี

ยงยุทธ โอสถสภา ในกลุ่มงาน สารธรรมชาติและผลิตภัณฑ์อินทรีย์อื่น ๆ (2543 : 1) ได้ให้ทัศนะถึงปุ๋ยหมักชีวภาพดังนี้ “สารสกัดจากพืชหรือสัตว์” จะมีน้ำเป็นองค์ประกอบในเซลล์พืชหรือสัตว์อยู่มาก เมื่อนำมาหมักร่วมกับน้ำตาลหรือโมลาส ทำให้ผนังเซลล์สูญเสียสภาพ อินทรีย์สารที่อยู่ในเซลล์จะละลายรวมอยู่ในน้ำเชื่อม และจุลินทรีย์ที่มีอยู่ทั่วไปในธรรมชาติจะเข้ามาช่วยย่อยสลายเศษซากพืชหรือสัตว์ด้วย ดังนั้นอินทรีย์สารดีได้จึงมีทั้งจากของดินที่ได้จากพืชหรือสัตว์และของใหม่ที่ได้จากการสังเคราะห์โดยจุลินทรีย์ อินทรีย์สารที่ถูกย่อยสลายจะมีโมเลกุลขนาดเล็กทำให้พืชดูดซึมได้ง่าย แต่

สารต่าง ๆ ที่ได้จะมีปริมาณเล็กน้อย เพราะวัสดุที่ใช้ยังคง จึงมีน้ำเป็นองค์ประกอบอยู่มาก นอกจากนี้ ผลผลิตที่ได้แต่ละครั้งจะมีความแตกต่างกัน เนื่องจากวัตถุดิบคือซากพืชซากสัตว์ สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต โดยเฉพาะอุณหภูมิที่มีการเปลี่ยนแปลงจึงทำให้คุณภาพในแต่ละครั้งไม่สม่ำเสมอ ผลลัพธ์ที่ได้จากการใช้จึงมีความไม่แน่นอน

ข้อมูลเกี่ยวกับจุลินทรีย์

จุลินทรีย์ คือ สิ่งมีชีวิตเล็ก ๆ ที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า ต้องใช้กล้องจุลทรรศน์ จึงสามารถมองเห็น แบคทีเรีย รา ยีสต์ เรียกชื่อรวมกันว่าจุลินทรีย์ จุลินทรีย์เป็นสิ่งที่มีชีวิต จึงต้องกินอาหารและมีการขับถ่าย ซึ่งขบวนการกินและการขับถ่ายเรียกว่า การย่อยสลายหรือการเปลี่ยนรูป การเปลี่ยนรูปแยกธาตุของจุลินทรีย์ เป็นขบวนการชีวิตที่เรียกว่า ชีวภาพมนุษย์ได้ศึกษาและหาประโยชน์จากขบวนการจุลินทรีย์ เช่นการใช้จุลินทรีย์ทำเป็นพลาสติกขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทั้งการผลิตยาปฏิชีวนะเพื่อมนุษย์และสัตว์ หรือใช้ประโยชน์กับการเกษตรและการประมง

1. จุลินทรีย์ที่ให้ประโยชน์ในการเกษตร

1.1 *Bacillus Megaterium* เป็นจุลินทรีย์ที่สามารถย่อยสลายฟอสเฟต จากแร่ธาตุในดิน ในไขมัน ทำให้ฟอสเฟตละลายน้ำออกมาเป็นประโยชน์กับต้นพืช ในธรรมชาติฟอสเฟตเป็นแร่ธาตุที่ไม่ค่อยละลาย

1.2 *Cetulomonas Blazotus* เป็นจุลินทรีย์ที่สามารถย่อยสลายเซลลูโลสได้ดีสามารถดึงธาตุไนโตรเจน จากโปรตีน และสารเคมี เช่น แอมโมเนีย ไนโตรที่ ทำให้อินทรีย์วัตถุในดินถูกจุลินทรีย์เปลี่ยนรูปออกมาให้กับต้นพืชจากการย่อยสลายแบบชีวภาพ

1.3 *Bacillus Licheniformis* เป็นจุลินทรีย์ที่สามารถ ย่อยสลายอินทรีย์วัตถุได้ในสภาพที่มีออกซิเจนหรือ ออกซิเจนน้อย จุลินทรีย์กลุ่มนี้ยังสามารถผลิตสารปฏิชีวนะ ในขณะที่ย่อยสลายอินทรีย์วัตถุ สารปฏิชีวนะนี้สามารถยับยั้งทำลายให้ผนังเซลล์ของเชื้อราหรือแบคทีเรียที่ให้โทษแตกตายได้ เป็นจุลินทรีย์กลุ่มที่ควบคุมเชื้อโรคแบคทีเรียที่ให้โทษได้ดีมาก

1.4 *Bacillus Subtilis* เป็นจุลินทรีย์ที่สามารถย่อยสลายอินทรีย์วัตถุได้รวดเร็วและสามารถแบ่งตัวได้ทุก ๆ 15 นาที ทั้งยังสามารถผลิตเอนไซม์ได้หลายชนิด เพื่อย่อยสลายกากของแข็งของสารอินทรีย์ ให้แตกตัวเป็นโมเลกุลเล็ก ๆ ที่ละลายน้ำได้ ทำให้พืชสามารถดูดซับปุ๋ย (อินทรีย์วัตถุ) ได้เต็มที่

2. จุลินทรีย์ธรรมชาติ (Effective Microorganism : EM)

ศาสตราจารย์ ดร.ฮิงะ นักวิทยาศาสตร์ผู้เชี่ยวชาญสาขาพืชสวน คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยวริกิว เมืองโอกินาวา ประเทศญี่ปุ่นซึ่งได้ศึกษาแนวคิดเรื่อง “ดินมีชีวิต” ของโมกิชิ โอกะดะ (พ.ศ.2425-2498) บิดาเกษตรธรรมชาติของโลก จากนั้น ดร.ฮิงะ เริ่มค้นคว้าวิจัยตั้งแต่ พ.ศ. 2510 และค้นพบจุลินทรีย์ธรรมชาติ (Effective Microorganisms) เมื่อ พ.ศ. 2526 ซึ่งเป็นกลุ่มจุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพ จากการศึกษาวิจัย ดร.ฮิงะ ได้จัดจุลินทรีย์ ออกเป็น 3 กลุ่ม ตามประโยชน์ของจุลินทรีย์ที่ศึกษา ได้แก่

1. กลุ่มสร้างสรรค์ เป็นกลุ่มจุลินทรีย์ที่มีคุณภาพมีประมาณ 10 %
2. กลุ่มทำลาย เป็นกลุ่มจุลินทรีย์ที่เป็นโทษทำให้เกิดโรค มีประมาณ 10 %
3. กลุ่มเป็นกลางมีประมาณ 80 % จุลินทรีย์กลุ่มนี้หากกลุ่มดังกล่าวแล้วข้างต้นมีจำนวนมากกว่า กลุ่มนี้จะสนับสนุนหรือร่วมด้วย

อรรถ บุญนิธิ (2540 : 6-7) ได้ทำการทดลองหมักพืชชนิดต่าง ๆ โดยใช้แนวทางของสมาคมเกษตรธรรมชาติประเทศเกาหลี จากการนำส่วนต่างๆ ของพืช มาหมักกับกากน้ำตาลในอัตรา 3 : 1 พบว่าพืชผักทุกชนิดสามารถนำมาทำปุ๋ยหมักชีวภาพ (BE) ได้เป็นอย่างดี โดยใช้ในอัตรา 1 : 1000 ซีซี จุลินทรีย์ส่วนใหญ่จะเป็นยีสต์ แบคทีเรียสร้างกรดแลกติก และรา

วรรณดา สุนนทพงศ์ศักดิ์ ในกลุ่มงานสารธรรมชาติและผลิตภัณฑ์อินทรีย์อื่น ๆ (2543 : 2) ได้วิจัยและศึกษาเรื่องปุ๋ยหมักชีวภาพ และให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปุ๋ยหมักชีวภาพ ดังนี้ “ปุ๋ยหมักชีวภาพ เป็นสิ่งที่ได้จากการหมักเศษพืชหรือสัตว์” และนำมาใช้ในรูปของน้ำ โดยการใช้น้ำที่ใบหรือดินบริเวณรอบ ๆ รากพืช ในกระบวนการหมักที่เกิดขึ้นจะมีจุลินทรีย์ เข้าร่วมกิจกรรมตามกลไกของธรรมชาติ วัสดุธรรมชาติที่นำมาใช้หมักจะเป็นส่วนที่ทำให้ ธาตุอาหารที่ได้แตกต่างกัน สำหรับพืชแต่ละชนิดจะให้ปริมาณธาตุอาหารไม่แตกต่างกันมากนักและส่วนใหญ่จะไม่ถึง 1% แต่ถ้าใช้วัสดุจากสัตว์จะมีธาตุอาหารแตกต่างกันไปจากพืชบ้าง เช่นปลาทะเล จะมีปริมาณแคลเซียมมากและมีค่าความเค็มสูง ในปุ๋ยหมักชีวภาพมีจุลินทรีย์หลายกลุ่มที่จะช่วยย่อยสลายสารอินทรีย์ในธรรมชาติ ซึ่งจะทำให้เกิดสารอินทรีย์ขึ้นด้วย สารเหล่านี้จะมีผลส่งเสริมการเจริญเติบโตให้แก่พืช และถ้ารากปุ๋ยหมักชีวภาพลงดิน จุลินทรีย์จะเข้าไปอยู่ในบริเวณรากพืชและทำการย่อยสลายสารอินทรีย์ในบริเวณนั้นช่วยให้พืชได้รับประโยชน์จากธาตุอาหารได้นอกจากนี้ในระหว่างเกิดกระบวนการย่อยสลายนั้นอาจจะมีสารประเภทฮอร์โมนหรือเอนไซม์เกิดขึ้น และเป็นประโยชน์ของพืช

สุริยา สาสนรักกิจ (2542 : 1-25) ได้ศึกษาปุ๋ยปลาหมักเป็นปุ๋ยชีวภาพที่ได้จากการย่อยสลายวัสดุเหลือจากปลา ได้แก่ หัวปลา ก้างปลา พุงปลา และเลือด ผ่านขบวนการหมักโดยการย่อยสลายโดยใช้เอนไซม์ ซึ่งเกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ หลังจากหมักจนได้ที่แล้ว จะได้สารละลายสีน้ำตาลเข้ม จุลินทรีย์ที่พบในปุ๋ยหมักชีวภาพ มีทั้งที่ต้องการออกซิเจนและไม่ต้องการออกซิเจน มักเป็นกลุ่ม

แบคทีเรีย *Bacillus sp*; *Streptococcus sp.* นอกจากนี้ยังอาจพบเชื้อรา ได้แก่ *Aspergillus niger*, *Penicillium*, *Rhizopus* และยีสต์ ได้แก่ *Candida sp.*, *Sacarsmycetes spp.* จากการวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารพืช ประกอบด้วยธาตุอาหารหลักได้แก่ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม นอกจากนี้ปุ๋ยปลาซึ่งประกอบด้วยธาตุอาหารรองได้แก่ แคลเซียม แมกนีเซียม และกำมะถัน และธาตุอาหารเสริมได้แก่ เหล็ก ทองแดง และแมกนีสิส นอกจากนี้ปุ๋ยปลาซึ่งประกอบด้วยโปรตีนและกรดอะมิโนซึ่งเกิดจากกระบวนการย่อยสลายของโปรตีนในตัวปลาซึ่งกรดอะมิโนสามารถจับตัวกับธาตุอาหารปุ๋ย ทำให้ปุ๋ยสามารถดูดซึมเข้าสู่ต้นพืชได้เร็วขึ้น ช่วยพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เช่น ดอกไม้สีมีสีสด ผลไม้มีคุณภาพดี และช่วยเร่งการแตกยอดและดอกใหม่ตลอดจนการเพิ่มผลผลิตของพืช

ศาสตราจารย์ (2542 : 70-72) ศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้ผลิตปุ๋ยชีวภาพขยะสดซึ่งขยะสดที่ใช้ในกรณีศึกษาครั้งนี้ประเภทเศษอาหาร เศษผัก ทำการทดลองผลิตปุ๋ยชีวภาพด้วยวิธีทางเทคโนโลยีชีวภาพ โดยขบวนการหมักแบบไม่ใช้ออกซิเจนนำเอาขยะสดที่ทำกรคัดแยกแล้วมาหมักกับกากน้ำตาล ในอัตราส่วน 3 : 1 โดยน้ำหนัก ใช้เวลาในการหมัก 7 วัน ทำให้เจือจางในอัตรา 1 : 500 ซีซี นำปุ๋ยหมักชีวภาพที่ได้มาทดลองปลูกดาวเรือง พบว่าดาวเรืองมีการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตดี แสดงว่าปุ๋ยหมักชีวภาพเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะใช้ทดแทนปุ๋ยเคมีได้

ตารางภาคผนวกที่ 1 สรุปเอกสารงานวิจัย เกี่ยวกับ ชนิด ความเข้มข้นและระยะเวลาในการใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ

ผู้ศึกษา	พ.ศ.	ชนิดปุ๋ยหมักชีวภาพ	ความเข้มข้น	ระยะเวลาการใช้
1. ชมรมเกษตรธรรมชาติ	2542	ปุ๋ยหมักจากผักผลไม้	1:500,1000 ส่วน	3-7 วัน
2. ศาสตราจารย์	2542	ปุ๋ยชีวภาพจากขยะสด	1:500 ซีซี	วันเว้นวัน
3. สุริยา สาสนรักกิจ	2542	ปุ๋ยหมักจากปลา	1 ลิตร: 200 ลิตร	1-2 ครั้ง/สัปดาห์
4. บุญยง โยแสง	2543	ปุ๋ยหมักจากหอยเชอรี่	1:500-1000 ซีซี	7-10 วัน
5. สิวาล ดอกไม้หอม	2543	ปุ๋ยหมักจากผักสีเขียว	1:100-500 ซีซี	3-7 วัน
6. ภรณ์ ภูมิพินนา	-	น้ำหวานหมักจากเศษปลาสด	1:500 ซีซี	-
7. สมศักดิ์ พลด้วง	-	ปุ๋ยน้ำชีวภาพจากเศษผัก	1:1,000	-
8. อรรถ บุญนิธิ	-	ปุ๋ยน้ำชีวภาพจากมูลสัตว์	50:20 ลิตร	-
9. สำนักงานเกษตร	-	ปุ๋ยหมักจากผัก	1:10-20 ซีซี	7-10 วัน/ครั้ง
10. อ. แทลมสิงห์ จ. จันทบุรี	-	ปุ๋ยหมักจากปลา	1:500-1000 ซีซี	30-40 วัน/ครั้ง
11. กิพวรรณ สิทธิรังสรรค์	-	ปุ๋ยน้ำชีวภาพจากมูลสัตว์	1 ลิตร:100-500 ลิตร	ทุก ๆ 3 วัน
			1 ลิตร :50 ลิตร	15-20 วัน
			1 กิโลกรัม:น้ำ 20 ลิตร	

จากการรวบรวมข้อมูลงานวิจัยและเอกสารที่เผยแพร่เกี่ยวกับปุ๋ยหมักชีวภาพ พบว่าปุ๋ยหมักชีวภาพที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันมีทั้งชนิดที่ได้จากพืชและสัตว์ วิธีการใช้แตกต่างกัน ในส่วนของความเข้มข้นและระยะเวลาในการใช้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาและทดลองวิเคราะห์เกี่ยวกับความเข้มข้นและสูตรที่เหมาะสมของนำสัคคีชีวภาพให้ได้ผลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อนำความรู้ไปเผยแพร่แก่เกษตรกรต่อไป

ตารางภาคผนวกที่ 2 ข้อควรระวังของการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ

การคนปุ๋ยหมักชีวภาพอย่างสม่ำเสมอ	การเติมน้ำตาล
<p>ในการหมักระยะแรกจะสังเกตเห็นขึ้นส่วนต่าง ๆ ของหอยเชอรี่ลอยโผล่ผิวน้ำ การคนอย่างสม่ำเสมอจะทำให้ขึ้นส่วนหอยเชอรี่เหล่านั้นจมและทำให้เกิดการหมักอย่างสมบูรณ์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการคนคือบริเวณผิวหนังของหอยเชอรี่หมักจะมีเชื้อราและหนอนแมลงวันเกิดขึ้นการคนจะช่วยทำลายหนอนและเชื้อราที่เกิดขึ้นให้ตายได้ ขณะเดียวกันการคนจะทำให้ปุ๋ยหมักชีวภาพไม่มีกลิ่นเหม็น</p>	<p>การหมักหอยเชอรี่ ต้องหมั่นสังเกตว่าจะเกิดการย่อยสลายของหอยเชอรี่หรือไม่ การเติมน้ำตาลลงไปมาก หอยเชอรี่จะมีลักษณะแห้งลึบไม่มีการย่อยสลาย ถ้าเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ ให้แก้ไขโดยการเติมน้ำมะพร้าวลงไปอีกแล้วหมั่นคนจนสังเกตว่าเนื้อหอยเชอรี่ย่อยสลายดีและไม่มูกลิ้นในทางตรงกันข้ามหากหมักหอยเชอรี่แล้วคนสม่ำเสมอแล้วยังมีกลิ่นเหม็นให้เติมน้ำตาลลงไปอีก แล้วคนให้เข้ากันกลิ่นเหม็นจะหายไป</p>

ใบงานที่ 1

เรื่อง ความรู้พื้นฐานในการทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอ

คำสั่ง เมื่อนักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ 1 แล้วนักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ปุ๋ยหมักชีวภาพ หมายถึงอะไร

.....
.....
.....

2. จุลินทรีย์ คืออะไร

.....
.....
.....

3. จุลินทรีย์ที่ให้ประโยชน์ในการเกษตร ได้แก่

.....
.....
.....

4. ให้นักเรียนบอกข้อควรระวังของการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ

1.....
2.....
3.....
4.....
5.....

5. ให้นักเรียนบอกวิธีการเติมกากน้ำตาลในปุ๋ยหมักชีวภาพ

.....
.....

สมาชิกในกลุ่ม 1. ประธานกลุ่ม 2.....
3..... 4.....
5..... เลขากกลุ่ม

แบบทดสอบท้ายแผน

เรื่อง ความรู้พื้นฐานในการทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่
เวลา 10 นาที

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
คะแนนเต็ม 10 คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (×) ทับตัวอักษร ก ข ค ง หน้าคำตอบที่ถูกต้อง
เพียงข้อเดียว

1. แหล่งที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์การเรียนรู้เรียกว่าอะไร
 - ก. ชุมชน
 - ข. แหล่งความรู้
 - ค. แหล่งการเรียนรู้
 - ง. สถานประกอบการ
2. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์และความสำคัญของ
แหล่งความรู้
 - ก. พัฒนาระบบการเรียนรู้
 - ข. สืบค้นข้อมูล ข่าวสาร ความรู้
 - ค. เป็นที่พบปะสังสรรค์กันในหมู่เพื่อน
 - ง. ฝึกอบรม พัฒนาศักยภาพของผู้เรียน
3. ข้อใดคือภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - ก. สถาบัน
 - ข. องค์การ
 - ค. ห้องสมุด
 - ง. ผู้นำท้องถิ่น
4. ปุ๋ยในข้อใดมีที่มาแตกต่างจากข้ออื่น
 - ก. ปุ๋ยยูเรีย
 - ข. ปุ๋ยอินทรีย์
 - ค. ปุ๋ยวิทยาศาสตร์
 - ง. ปุ๋ยแอม โมเนียมฟอสเฟต
5. การใช้ปุ๋ยอินทรีย์แตกต่างจากการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างไร
 - ก. ปุ๋ยเคมีต้องใส่ระยะเวลาให้ดีกว่าปุ๋ยอินทรีย์
 - ข. ปุ๋ยอินทรีย์ต้องผสมน้ำแต่ปุ๋ยเคมีไม่ต้องผสมน้ำ
 - ค. ปุ๋ยอินทรีย์ต้องใช้ในปริมาณที่มากกว่าปุ๋ยเคมี
 - ง. ปุ๋ยเคมีจะต้องรดลงไปทีโคนต้นแต่ปุ๋ยอินทรีย์
ต้องรดที่ใบ
6. ถุงแสงปลูกผักคะน้าและใช้ปุ๋ยเคมีติดต่อกันมาเป็น
ระยะเวลานาน โดยไม่ใช้ปุ๋ยชนิดอื่นเลยทำคิดว่า จะ
เกิดปัญหาอะไรในอนาคตกับสวนผักถุงแสง
 - ก. ดินจืด
 - ข. ดินเค็ม
 - ค. ดินโปรง
 - ง. ดินเปรี้ยว
7. ใครเป็นผู้ศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติโครงการใน
โรงเรียน
 - ก. ผู้เรียน
 - ข. ผู้บริหาร
 - ค. ครูผู้สอน
 - ง. นักการภารโรง

8. หากท่านต้องการปลูกผัก ท่านจะเลือกใช้ปุ๋ยชนิดใดและเพราะเหตุใด

- ก. ใช้ปุ๋ยคอกอย่างเดียว เพราะหาง่าย ราคาถูก ทำให้ดินร่วนซุย
- ข. ใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพอย่างเดียว เพราะสามารถผลิตได้เอง ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- ค. ใช้ปุ๋ยคอก และปุ๋ยหมักชีวภาพ เพราะช่วยปรับปรุงบำรุงดิน ทั้งยังไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- ง. ใช้ปุ๋ยเคมีอย่างเดียว เพราะขั้นตอนการใช้ไม่ยุ่งยากให้ผลผลิตสูง ขายได้รวดเร็วแม้จะทำให้ดินเสีย

9. ปุ๋ยหมักชีวภาพ มีข้อดีกว่าการใช้ปุ๋ยชนิดอื่นอย่างไร

- ก. ปุ๋ยหมักชีวภาพ ช่วยปรับปรุง บำรุงดิน
- ข. ในปุ๋ยหมักชีวภาพ มีธาตุอาหารพืชครบถ้วน
- ค. ปุ๋ยหมักชีวภาพสามารถใช้ได้ทั้งทางดินและทางใบ
- ง. ธาตุอาหารพืชจากปุ๋ยหมักชีวภาพสามารถซึมเข้าทางใบได้

10. ข้อใดเป็นวิธีการใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพที่ถูกต้อง

- ก. นำปุ๋ยหมักชีวภาพละลายน้ำ นำไปรดต้นไม้
- ข. นำปุ๋ยหมักชีวภาพผสมน้ำและกากน้ำตาลแล้วนำไปรดต้นไม้
- ค. นำปุ๋ยหมักชีวภาพที่ได้ไปรดน้ำต้นไม้ทันทีหลังจากการหมัก
- ง. นำปุ๋ยหมักชีวภาพละลายน้ำตามอัตราที่กำหนด แล้วใส่บัวรดน้ำ นำไปรดต้นไม้

เฉลยแบบทดสอบท้ายแผน
เรื่อง ความรู้พื้นฐานในการทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอร์รี่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวเลือก	ข้อที่ถูกต้อง
ก	7
ข	1, 4, 6, 10
ค	2, 5, 8, 9
ง	3

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินพฤติกรรมระหว่างปฏิบัติด้านคุณลักษณะ

เรื่อง ความรู้พื้นฐานในการทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่
โรงเรียนคอนเรียบอนุกูล

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

ชื่อกลุ่ม.....

คำชี้แจง แบบประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียนฉบับนี้ สร้างขึ้นเพื่อสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนของนักเรียนโดยครูเป็นผู้ประเมิน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 2 หมายถึง การปฏิบัติดี (มีความพร้อมในการปฏิบัติกิจกรรมครบและตรงเวลา)

ระดับ 1 หมายถึง ปฏิบัติพอใช้ (มีความพร้อมในการปฏิบัติกิจกรรมครบทุกกิจกรรมและไม่ตรงเวลา)

ระดับ 0 หมายถึง ปฏิบัติน้อย หรือไม่ปฏิบัติเลย (ไม่มีความพร้อมในการปฏิบัติกิจกรรมไม่ครบทุกกิจกรรม และไม่ตรงเวลา)

ที่	ชื่อ - สกุล	มีความสนใจ			มีความรับผิดชอบ			มีส่วนร่วม			มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์			มีการปรับปรุงงาน			รวม		
		2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0			
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			

ลงชื่อ

(.....)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

แบบประเมินพฤติกรรมระหว่างปฏิบัติด้านกระบวนการ

เรื่อง ความรู้พื้นฐานในการทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอร์รี่
โรงเรียนคอนเรียบอนุกุล

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

ชื่อกลุ่ม.....

คำชี้แจง แบบประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียนฉบับนี้ สร้างขึ้นเพื่อสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนของนักเรียนโดยครูเป็นผู้ประเมิน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- ระดับ 2 หมายถึง การปฏิบัติดี (มีความพร้อมในการปฏิบัติกิจกรรมครบและตรงเวลา)
ระดับ 1 หมายถึง ปฏิบัติพอใช้ (มีความพร้อมในการปฏิบัติกิจกรรมครบทุกกิจกรรมและไม่ตรงเวลา)
ระดับ 0 หมายถึง ปฏิบัติน้อย หรือไม่ปฏิบัติเลย (ไม่มีความพร้อมในการปฏิบัติกิจกรรมไม่ครบทุกกิจกรรม และไม่ตรงเวลา)

ที่	ชื่อ - สกุล	มีความสนใจ			มีความรับผิดชอบ			มีส่วนร่วม			มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์			มีการปรับปรุงงาน			รวม	
		2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0		
1																		10
2																		
3																		
4																		
5																		
6																		

ลงชื่อ

(.....)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

คุณภาพเครื่องมือการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 3 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ
 โครงการ เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่ กลุ่มสาระการเรียนรู้การ
 งานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคอนเเรียนอนุกุล
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

ความสอดคล้องของแผนการจัดการ เรียนรู้	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1. สาระสำคัญมีความชัดเจน เข้าใจง่าย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และ เนื้อหา	1	1	1	0	1	4	0.80	เหมาะสม
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับ เนื้อหากระบวนการที่ต้องการวัดได้ อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00	เหมาะสม
3. สาระการเรียนรู้มีความง่าย เหมาะสมกับช่วงชั้นส่งเสริมให้นักเรียน ใช้ทักษะกระบวนการคิด	1	1	1	1	1	5	1.00	เหมาะสม
4. สาระการเรียนรู้มีความถูกต้องและ ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์น่าสนใจและ เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	เหมาะสม
5. การนำเสนอกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง	1	1	0	1	1	4	0.80	เหมาะสม
6. กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสม กับเนื้อหาเร้าความสนใจของนักเรียน	0	0	1	1	1	3	0.60	เหมาะสม
7. กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไป ตามลำดับขั้นตอน	1	1	1	1	1	5	1.00	เหมาะสม
8. กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้อง คุณธรรมจริยธรรม	1	1	1	1	1	5	1.00	เหมาะสม
9. กิจกรรมการเรียนการสอนยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง มีการฝึกปฏิบัติจริง	1	1	1	1	1	4	0.80	เหมาะสม

ความสอดคล้องของแผนการจัดการ เรียนรู้	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	1	2	3	4	5			
10. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	เหมาะสม
11. สื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา ทันสมัยและมีคุณภาพสื่อความหมายได้ ชัดเจน	1	0	1	1	1	4	0.80	เหมาะสม
12. สื่อการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียน พัฒนาความคิดอย่างสร้างสรรค์	1	1	1	1	1	5	1.00	เหมาะสม
13. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	เหมาะสม
14. วัดผลได้ครอบคลุมด้านเนื้อหา ความรู้ ทักษะ และเจตคติ	1	1	1	1	1	5	1.00	เหมาะสม
15. แบบทดสอบมีจำนวนพอเหมาะ	1	1	1	1	1	5	1.00	เหมาะสม
โดยรวม	.93	.86	.93	.93	1	4.65	0.92	เหมาะสม

ตารางภาคผนวกที่ 4 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมัก
ชีวภาพจากหอยเชอรี่ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคอนเรียบอนุกุล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กาฬสินธุ์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง (28 คน)

เลขที่	คะแนนระหว่างเรียน							รวม	เฉลี่ย	ร้อยละ	คะแนน ทดสอบ หลังเรียน
	แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมัก ชีวภาพจากหอยเชอรี่										
	1	2	3	4	5	6	7				คะแนน เต็ม
	10	10	10	10	10	10	10	70			30
1	8	8	9	8	8	8	8	57	8.14	81.43	26
2	8	8	8	9	8	8	9	58	8.29	82.86	26
3	8	8	8	8	8	9	8	57	8.14	81.43	26
4	8	8	8	8	8	8	9	57	8.14	81.43	26
5	9	9	9	8	8	8	9	60	8.57	85.71	24
6	8	9	8	9	8	9	8	59	8.43	84.29	24
7	8	8	8	9	8	8	9	58	8.29	82.86	26
8	8	8	8	8	8	8	9	57	8.14	81.43	27
9	9	9	8	8	8	9	8	59	8.43	84.29	27
10	9	9	8	9	8	9	9	61	8.71	87.14	26
11	8	8	8	8	8	8	8	56	8.00	80.00	24
12	8	8	8	8	8	8	8	56	8.00	80.00	25
13	8	8	8	8	9	8	9	58	8.29	82.86	27
14	8	8	9	8	8	8	8	57	8.14	81.43	26
15	8	9	8	8	9	8	8	58	8.29	82.86	23
16	9	8	8	8	8	8	8	57	8.14	81.43	26
17	8	8	8	8	8	9	9	58	8.29	82.86	23
18	8	9	9	9	9	8	8	60	8.57	85.71	25
19	8	8	9	9	9	8	8	59	8.43	84.29	27

ตาราง 10 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนระหว่างเรียน							รวม	เฉลี่ย	ร้อยละ	คะแนน ทดสอบ หลังเรียน
	แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ จากหอยเชอรี่										
	1	2	3	4	5	6	7				30
คะแนน เต็ม	10	10	10	10	10	10	10	70			
20	8	9	9	8	8	9	8	59	8.43	84.29	27
21	9	8	8	9	8	9	8	59	8.43	84.29	24
22	8	8	8	8	9	8	9	58	8.29	82.86	26
23	8	8	8	8	8	8	9	57	8.14	81.43	27
24	8	8	9	8	8	8	8	57	8.14	81.43	26
25	8	8	8	8	8	9	8	57	8.14	81.43	24
26	8	8	8	8	8	9	8	57	8.14	81.43	24
27	8	8	9	8	8	8	8	57	8.14	81.43	26
28	8	8	8	8	8	8	8	56	8.00	80.00	25
รวม	229	231	232	231	229	233	234	1619	231.29	2,312.86	713
X	8.18	8.25	8.29	8.25	8.18	8.32	8.36	57.82	8.26	82.60	25.46
S.D.	0.39	0.44	0.46	0.44	0.39	0.48	0.49	1.28	0.18	0.18	1.26
ร้อยละ	81.79	82.50	82.86	82.50	81.79	83.21	83.57	578.21	82.60	82.60	84.88

ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การผลิต
ปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนคอนเรียบอนุกุล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เท่ากับ

82.60/84.88

ตารางภาคผนวกที่ 5 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ
เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
และเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน (30)	คะแนนหลังเรียน (30)	ผลต่าง (D)	ผลต่างกำลังสอง (D ²)
1	11	26	15	225
2	12	26	14	196
3	12	26	14	196
4	12	26	14	196
5	12	24	12	144
6	11	24	13	169
7	12	26	14	196
8	14	27	13	169
9	15	27	12	144
10	13	26	13	169
11	11	24	13	169
12	13	25	12	144
13	15	27	12	144
14	13	26	13	169
15	12	23	11	121
16	14	26	12	144
17	12	23	11	121
18	13	25	12	144
19	15	27	12	144
20	14	27	13	169

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน (30)	คะแนนหลังเรียน (30)	ผลต่าง (D)	ผลต่างกำลังสอง (D ²)
21	12	24	12	144
22	12	26	14	196
23	15	27	12	144
24	13	26	13	169
25	12	24	12	144
26	11	24	13	169
27	14	26	12	144
28	13	25	12	144
รวม	358	713	355	4527

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 6 ดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การผลิตปุ๋ย
หมักชีวภาพจากหอยเชอร์รี่ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC		สรุปผล	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5				
1	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
2	0	1	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
3	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
4	0	1	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
6	1	1	0	1	1	4	0.80	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
8	1	1	0	1	1	4	0.80	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
10	1	1	0	1	1	4	0.80	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
15	1	1	0	1	1	4	0.80	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
17	1	1	0	1	1	4	0.80	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
18	1	1	1	0	1	45	0.80	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้

ข้อที่	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC		สรุปผล	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5				
22	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
23	1	1	0	1	1	4	0.80	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
25	1	1	0	1	1	4	0.80	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
26	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
27	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
28	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
29	0	1	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
30	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 7 ความยาก และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ และความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้แบบโครงการ เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ
 จากหอยเชอรี่ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อที่	ความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (B)	ข้อที่	ความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (B)
1	0.25	0.73	16	0.58	0.77
2	0.31	0.77	17	0.33	0.87
3	0.28	0.83	18	0.42	0.83
4	0.36	0.80	19	0.31	0.77
5	0.31	0.90	20	0.47	0.53
6	0.36	0.80	21	0.42	0.67
7	0.53	0.73	22	0.44	0.60
8	0.53	0.73	23	0.58	0.60
9	0.47	0.70	24	0.67	0.57
10	0.33	0.87	25	0.42	0.50
11	0.44	0.77	26	0.33	0.70
12	0.56	0.67	27	0.64	0.63
13	0.39	0.57	28	0.44	0.60
14	0.33	0.87	29	0.36	0.80
15	0.31	0.77	30	0.36	0.80

หมายเหตุ ความเชื่อมั่น (r_{cc}) เท่ากับ 0.87

ตารางภาคผนวกที่ 8 ดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ
แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การผลิต
ปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC		แปลผล	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5				
1	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
2	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
6	1	1	0	1	1	4	0.80	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
10	1	1	0	1	1	4	0.80	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
12	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
13	1	1	0	1	1	4	0.80	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
16	1	0	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้
20	1	1	0	1	1	4	0.80	สอดคล้อง	นำไปทดลองใช้

ตารางภาคผนวกที่ 9 ค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน
ที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การผลิต
ปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
1	.5421	.8046
2	.5632	.5024
3	.4621	.8131
4	.5898	.8000
5	.4812	.8122
6	.6164	.7968
7	.3004	.8255
8	.6428	.7926
9	.3677	.8215
10	.5117	.8091
11	.6864	.7660
12	.5011	.7899
13	.2979	.8108
14	.6044	.7796
15	.5434	.7879
16	.3710	.8025
17	.4530	.7949
18	.6731	.7678
19	.4569	.7971
20	.3412	.8096

หมายเหตุ ความเชื่อมั่น (α) ทั้งฉบับ เท่ากับ .8182

ตารางภาคผนวกที่ 10 ผลการวัดความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	1. นักเรียนทราบจุดประสงค์ของการเรียนอย่างชัดเจน	4.38	0.87	มาก	15
2	นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนเรื่องโครงงาน	4.57	1.34	มากที่สุด	4
3	นักเรียนมีโอกาสช่วยเหลือและร่วมมือกันในการปฏิบัติงานกลุ่ม	4.60	1.20	มากที่สุด	2
4	นักเรียนได้วิเคราะห์วิจารณ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในกลุ่ม	4.62	0.84	มากที่สุด	1
5	นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิดกิจกรรม	4.59	1.17	มากที่สุด	3
6	นักเรียนมีส่วนร่วมในการแก้ไขและปรับปรุงผลงานตนเอง	4.52	0.92	มากที่สุด	6
7	นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง	4.52	1.10	มากที่สุด	7
8	นักเรียนมีอิสระในการคิดและแสดงออกในสิ่งที่ตนเองสนใจ	4.50	0.98	มาก	9
9	นักเรียนได้ค้นคว้าแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง	4.38	0.87	มาก	16
10	นักเรียนได้แสดงความสามารถเฉพาะตัว	4.48	1.15	มาก	11
11	นักเรียนสนใจร่วมกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น	4.38	1.10	มาก	17
12	อาจารย์เปิดโอกาสและยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน	4.40	0.95	มาก	13
13	อาจารย์ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่นักเรียนเป็นอย่างดี	4.49	1.24	มาก	10

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
14	นักเรียนเข้าใจขั้นตอนการเขียนโครงการ อย่างเป็นระบบ	4.34	1.10	มาก	18
15	นักเรียนพอใจในการประเมินผลด้วยการ ปฏิบัติจริง	4.40	1.12	มาก	14
16	นักเรียนพอใจในคะแนนของผลงานที่ กลุ่มของนักเรียนทำได้	4.23	0.96	มาก	20
17	นักเรียนสามารถนำความรู้จากการปฏิบัติ ให้เกิดผลงานได้	4.46	1.10	มาก	12
18	นักเรียนรู้สึกภูมิใจที่สามารถปฏิบัติงาน จนประสบความสำเร็จ	4.52	0.94	มากที่สุด	8
19	นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเรียน เรื่องโครงการ	4.34	1.11	มาก	19
20	ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในชีวิตประจำวันได้	4.57	1.23	มากที่สุด	5
	เฉลี่ย	4.48	1.06	มาก	

7. ใครเป็นผู้ศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติโครงการในโรงเรียน
- ผู้เรียน
 - ผู้บริหาร
 - ครูผู้สอน
 - นักการภารโรง
8. โครงการแบ่งออกเป็นกี่ประเภท
- 2 ประเภท
 - 3 ประเภท
 - 4 ประเภท
 - 5 ประเภท
9. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่ลักษณะสำคัญของโครงการ
- เป็นเรื่องที่ครูบอกให้ทำ
 - เป็นเรื่องที่นักเรียนสนใจ
 - มีความสอดคล้องกับชีวิตจริง
 - เป็นเรื่องที่นักเรียนต้องการหาคำตอบ
10. ข้อใดเป็นลักษณะสำคัญของโครงการ
- มีผู้ช่วยในการสรุปความรู้
 - ไม่ต้องการมีนำเสนอผลงาน
 - นักเรียนได้ใช้ความสามารถด้านเดียว
 - สิ่งที่ค้นพบสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันจาก โครงการ
11. ขั้นตอนการทำโครงการปุ๋ยหมักชีวภาพจาก หอยเชอรี่มีทั้งหมดกี่ขั้นตอน
- 3 ขั้นตอน
 - 4 ขั้นตอน
 - 5 ขั้นตอน
 - 6 ขั้นตอน
12. ขั้นตอนใดเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการทำโครงการ
- การแสดงผลงานการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ
 - การเขียนโครงการการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ
 - การปฏิบัติโครงการการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ
 - การเขียนรายงานโครงการการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ
13. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการทำโครงการการทำ ปุ๋ยหมักชีวภาพ
- นักเรียนปฏิบัติตามคำบอกได้
 - พัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้อย่างเป็น
 - ฝึกให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น
 - นำผลที่ได้จากการปฏิบัติไปใช้ในชีวิประจำวัน กระบวนการ
14. โครงการการทำปุ๋ยหมักชีวภาพจะเกิดประโยชน์ สูงสุดแก่ใคร
- ผู้นำชุมชน
 - ครูที่ปรึกษา
 - ผู้บริหารโรงเรียน
 - ผู้เรียนที่เป็นผู้ปฏิบัติโครงการผู้
15. ถ้านักเรียนเลือกทำโครงการ นักเรียนจะเลือกทำ โครงการอย่างไร
- เลือกตามเพื่อน
 - เลือกตามครูบอก
 - เลือกโครงการที่ทำง่าย
 - เลือกตามความถนัดและสนใจ
16. โครงการที่นักเรียนเลือกทำมีรูปแบบการเขียน โครงการทั้งหมดกี่หัวข้อ
- 6 หัวข้อ
 - 7 หัวข้อ
 - 8 หัวข้อ
 - 9 หัวข้อ

17. ขั้นตอนในการเขียนโครงการที่ถูกต้องคือข้อใด
- ชื่อโครงการ ชื่อผู้จัดทำโครงการ
 - ชื่อโครงการ ชื่อผู้จัดทำโครงการ ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา คำอธิบายต่าง
 - ชื่อผู้จัดทำโครงการ ชื่อโครงการ ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา คำอธิบายต่าง ๆ
 - ชื่อผู้จัดทำโครงการ ชื่อโครงการ คำอธิบายต่าง ๆ ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
18. หนังสือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในการทำโครงการจะเขียนระบุไว้ในข้อใด
- จุดมุ่งหมาย ข. เอกสารอ้างอิง
 - การดำเนินงาน ง. ความสำคัญของโครงการ
19. ลุงมอดต้องการทำสวนผัก จะมีวิธีการใดที่เหมาะสมทั้งในด้านผลผลิตและการลงทุน ที่ลุงมอดจะทำสวนผักได้
- งคใช้ปุ๋ย
 - ไปกู้เงินมาซื้อปุ๋ย
 - ขอปุ๋ยหมักจากเพื่อนบ้าน
 - เลือกใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพที่ผลิตขึ้นเอง
20. ในการทำงานเป็นกลุ่มสิ่งแรกในการปฏิบัติงานคือ
- สรุปผลการทำงานเป็นกลุ่ม
 - แบ่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน
 - เลือกประธาน รองประธาน
 - ประชุมปรึกษาหารือกันในกลุ่ม
21. เครื่องมือที่เป็นโลหะก่อนเก็บควรทำอย่างไร
- เช็ดให้แห้ง
 - ทาด้วยน้ำมัน
 - ทาด้วยจาระบี
 - ขัดด้วยกระดาษทราย
22. ในการเขียนโครงการหัวข้อใดอยู่ลำดับแรก
- บทคัดย่อ
 - ชื่อโครงการ
 - ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
 - ชื่อผู้จัดทำโครงการ
23. สิ่งที่บอกเค้าโครงการอย่างย่อ ๆ ในการเขียนรายงานโครงการคือข้อใด
- บทคัดย่อ
 - สมมุติฐาน
 - วัตถุประสงค์
 - กิตติกรรมประกาศ
24. การนำเสนอผลงานโครงการการทำปุ๋ยหมักชีวภาพเพื่ออะไร
- เพื่อการค้า
 - เพื่อโฆษณา
 - เพื่อการเผยแพร่
 - เพื่อการสรุปการศึกษา
25. การจัดนิทรรศการเป็นหน้าที่ใคร
- ผู้บริหาร
 - หัวหน้าชั้น
 - ครูประจำชั้น
 - นักเรียนทุกคน

26. หลังการจัดนิทรรศการควรทำอย่างไร
- แบ่งผลประโยชน์
 - ทำสถิติการเข้าชม
 - แสดงความยินดีต่อกัน
 - สรุปหาข้อดีและข้อเสีย
27. ผลผลิตที่เกิดจากการหมักเศษวัสดุเหลือใช้จากสวนต่าง ๆ ของพืชและสัตว์ในสภาพที่ใช้ ออกซิเจนและไม่ใช้ออกซิเจน เรียกว่าอะไร
- ปุ๋ยเคมี
 - ปุ๋ยหมัก
 - ปุ๋ยคอก
 - ปุ๋ยหมักชีวภาพ
28. หากท่านต้องการปลูกผัก ท่านจะเลือกใช้ปุ๋ย ชนิดใดและเพราะเหตุใด
- ใช้ปุ๋ยคอกอย่างเดียว เพราะหาง่าย ราคา ถูก ทำให้ดินร่วนซุย
 - ใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพอย่างเดียว เพราะสามารถผลิตได้เอง ไม่มีกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
 - ใช้ปุ๋ยคอก และปุ๋ยหมักชีวภาพ เพราะช่วยปรับปรุงบำรุงดิน ทั้งยังไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
 - ใช้ปุ๋ยเคมีอย่างเดียว เพราะขั้นตอนการใช้ไม่ยุ่งยากให้ผลผลิตสูง ขายได้รวดเร็วแม้จะทำให้ดินเสีย
29. ปุ๋ยหมักชีวภาพ มีข้อดีว่าการใช้ปุ๋ยชนิดอื่นอย่างไร
- ปุ๋ยหมักชีวภาพ ช่วยปรับปรุง บำรุงดิน
 - ในปุ๋ยหมักชีวภาพ มีธาตุอาหารพืชครบถ้วน
 - ปุ๋ยหมักชีวภาพสามารถใช้ได้ทั้งทางดินและทางใบ
 - ธาตุอาหารพืชจากปุ๋ยหมักชีวภาพสามารถซึมเข้าทางใบได้
30. ข้อใดเป็นวิธีการใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพที่ถูกต้อง
- นำปุ๋ยหมักชีวภาพละลายน้ำ นำไปรดต้นไม้
 - นำปุ๋ยหมักชีวภาพผสมน้ำและกากน้ำตาลแล้วนำไปรดต้นไม้
 - นำปุ๋ยหมักชีวภาพที่ได้ไปรดน้ำต้นไม้ทันทีหลังจากการหมัก
 - นำปุ๋ยหมักชีวภาพละลายน้ำตามอัตราที่กำหนด แล้วใส่บัวรดน้ำ นำไปรดต้นไม้

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
 เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวเลือก	ข้อที่ถูกต้อง
ก	7, 9, 12, 13, 23
ข	1, 4, 6, 11, 17, 18, 21, 22, 27, 30
ค	2, 5, 8, 20, 24, 28, 29
ง	3, 10, 14, 15, 16, 19, 25, 26

แบบประเมินพฤติกรรมระหว่างปฏิบัติด้านคุณลักษณะ

เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนคอนเรียบอนุกุล ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553

ชื่อกลุ่ม.....

คำชี้แจง แบบประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียนฉบับนี้ สร้างขึ้นเพื่อสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนของนักเรียนโดยครูเป็นผู้ประเมิน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 2 หมายถึง การปฏิบัติดี (มีความพร้อมในการปฏิบัติกิจกรรมครบและตรงเวลา)

ระดับ 1 หมายถึง ปฏิบัติพอใช้ (มีความพร้อมในการปฏิบัติกิจกรรมครบทุกกิจกรรมและไม่ตรงเวลา)

ระดับ 0 หมายถึง ปฏิบัติน้อย หรือไม่ปฏิบัติเลย (ไม่มีความพร้อมในการปฏิบัติกิจกรรม ไม่ครบทุกกิจกรรม และไม่ตรงเวลา)

ร.ร.	ชื่อ - สกุล	มีความสนใจ			มีความรับผิดชอบ			มีความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม			มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์			มีการปรับปรุงงาน			รวม	
		2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0		
1																		
2																		
3																		
4																		
5																		
6																		

ลงชื่อ

(.....)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

แบบประเมินพฤติกรรมระหว่างปฏิบัติด้านกระบวนการ

เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอร์รี่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนคอนเริยบอนุกุล ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553

ชื่อกลุ่ม.....

คำชี้แจง แบบประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียนฉบับนี้ สร้างขึ้นเพื่อสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนของนักเรียนโดยครูเป็นผู้ประเมิน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 2 หมายถึง การปฏิบัติดี (มีความพร้อมในการปฏิบัติกิจกรรมครบและตรงเวลา)

ระดับ 1 หมายถึง ปฏิบัติพอใช้ (มีความพร้อมในการปฏิบัติกิจกรรมครบทุกกิจกรรมและไม่ตรงเวลา)

ระดับ 0 หมายถึง ปฏิบัติน้อย หรือไม่ปฏิบัติเลย (ไม่มีความพร้อมในการปฏิบัติกิจกรรมไม่ครบทุกกิจกรรม และไม่ตรงเวลา)

ที่	ชื่อ - สกุล	มีความสนใจ			มีความรับผิดชอบ			มีส่วนร่วม			มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์			มีการปรับปรุงงาน			รวม		
		2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0			
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			

ลงชื่อ

(.....)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่

คำชี้แจง

1. รายการประเมิน

แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ มีประเด็นการประเมิน ดังนี้

- 1.1 ด้านสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1.2 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้
- 1.3 ด้านสื่อการเรียนรู้
- 1.4 ด้านการประเมินผลการเรียนรู้

2. ระดับคุณภาพ

กำหนดระดับคุณภาพของการประเมินเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีคุณภาพดีมาก
ระดับ 4	หมายถึง	มีคุณภาพดี
ระดับ 3	หมายถึง	มีคุณภาพดี
ระดับ 2	หมายถึง	มีคุณภาพปานกลาง
ระดับ 1	หมายถึง	มีคุณภาพปรับปรุง

3. วิธีการประเมิน

3.1 ให้ท่านพิจารณาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละรายการ โดยการกาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับคุณภาพที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

3.2 วิเคราะห์หาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายความว่า	มีคุณภาพดีมาก
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายความว่า	มีคุณภาพดี
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายความว่า	มีคุณภาพปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 1.50	หมายความว่า	มีคุณภาพปรับปรุง

แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่ แผนที่.....

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
1. ด้านสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้
1.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ช่วงชั้นของหลักสูตร
1.2 สาระการเรียนรู้ถูกต้องและเหมาะสมกับช่วงชั้น
1.3 สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนที่คาดหวัง
1.4 จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรม
1.5 จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม
สรุป					
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้					
2.1 ตอบสนองจุดประสงค์การเรียนรู้.....
2.2 ครอบคลุมสาระการเรียนรู้.....
2.3 ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้เหมาะสม.....
2.4 มีความหลากหลายและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน
2.5 กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และปฏิบัติอย่างมีขั้นตอนหรือ กระบวนการ.....
2.6 กระตุ้นให้นักเรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
2.7 ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
2.8 สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม.....
สรุป					

ตารางภาคผนวกที่ 11 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
การสอน โดยใช้กิจกรรมแบบโครงงาน เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพจาก
หอยเชอรี่ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. นักเรียนทราบจุดประสงค์ของการเรียนอย่างชัดเจน					
2. นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนเรื่อง โครงงาน					
3. นักเรียนมีโอกาสช่วยเหลือและร่วมมือกันในการปฏิบัติงานกลุ่ม					
4. นักเรียนได้วิเคราะห์วิจารณ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในกลุ่ม					
5. นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิดกิจกรรม					
6. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแก้ไขและปรับปรุงผลงานตนเอง					
7. นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง					
8. นักเรียนมีอิสระในการคิดและแสดงออกในสิ่งที่ตนเองสนใจ					
9. นักเรียนได้ค้นคว้าแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง					
10. นักเรียนได้แสดงความสามารถเฉพาะตัว					
11. นักเรียนสนใจร่วมกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น					
12. อาจารย์เปิดโอกาสและยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน					
13. อาจารย์ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่นักเรียนเป็นอย่างดี					
14. นักเรียนเข้าใจขั้นตอนการเขียน โครงงานอย่างเป็นระบบ					
15. นักเรียนพอใจในการประเมินผลด้วยการปฏิบัติจริง					
16. นักเรียนพอใจในคะแนนของผลงานที่กลุ่มของนักเรียนทำได้					

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
17. นักเรียนสามารถนำความรู้จากการปฏิบัติให้เกิดผล งานได้					
18. นักเรียนรู้สึกภูมิใจที่สามารถปฏิบัติงานจนประสบ ความสำเร็จ					
19. นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนเรื่อง โครงงาน					
20. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ประโยชน์ใน ชีวิตประจำวันได้					

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/ว ๐๖๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณนันทวัน มณีวงศ์

ด้วย นายเรืองศิลป์ วรรณสัมผัส รหัสประจำตัว ๕๖๘๗๑๐๑๘๐๑๓๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านภาษา
 ตรวจสอบด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวัดและการประเมินผล
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพโรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/ว ๐๖๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณราตรี โลหะมาศ

ด้วย นายเรืองศิลป์ วรรณสัมพัทธ์ รหัสประจำตัว ๕๖๘๗๑๐๑๘๐๑๓๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านภาษา
 ตรวจสอบด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวัดและการประเมินผล
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/ว ๐๖๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณพูนเงิน ศิลลาไสล

ด้วย นายเรืองศิลป์ วรรณลัมผัส รหัสประจำตัว ๕๖๘๗๑๐๑๘๐๑๓๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านภาษา
 ตรวจสอบด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวัดและการประเมินผล
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพโรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

ที่ ศษ ๐๕๔๐.๐๑/ว ๐๖๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณรุณดี รุ่งระวีวิลาส

ด้วย นายเรืองศิลป์ วรรณสัมพันธ์ รหัสประจำตัว ๕๖๘๗๑๐๑๘๐๑๓๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านภาษา
 ตรวจสอบด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวัดและการประเมินผล
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร. ๓๐๐
ที่ บว. ๐๔๓๐/๒๕๕๗ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗
เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.สมปอง ศรีกัลยา

ด้วย นายเรืองศิลป์ วรรณสัมผัส รหัสประจำตัว ๕๖๘๗๑๐๑๘๐๑๓๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ
- ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย
 - ตรวจสอบด้านภาษา
 - ตรวจสอบด้านสถิติ การวัดและการประเมินผล
 - อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/๐๖๗๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนคอนเเรียนอนุกุล

ด้วย นายเรืองศิลป์ วรรณสัมพัธ รหัสประจำตัว ๕๖๘๗๑๐๑๘๐๑๓๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพโรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

ที่ ศท ๐๕๔๐.๐๑/๐๖๓๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคอนเริยบอนุกุล

ด้วย นายเรืองศิลป์ วรรณลัมผัส รหัสประจำตัว ๕๖๘๗๑๐๑๘๐๑๓๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑๕ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/๐๖๓๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลหุบกะพง อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ด้วย นายเรืองศิลป์ วรรณสัมผัส รหัสประจำตัว ๕๖๘๗๑๐๑๘๐๑๓๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑๕ คน โรงเรียนคอนเริญอนุกุล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘